

transforms), including identified juxtaposed compounds, two-, three- or four-component units. We also identified grammatical variants; the term created by complications of one of the elements of terms; terms that which modeling on «phrase – the word» and d) units that operate despite the loss of a single contextual component.

Key words: syntactic term, doubling, synonymy, variance, structural doublets, variantology.

УДК 811.111.2'276.6:636

ГЛУШАНИЦЯ Наталія

АНГЛІЙСЬКІ ТА АМЕРИКАНСЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ В ОРИГІНАЛІ ТА ПЕРЕКЛАДІ (НА ПРИКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ)

У статті здійснено лінгвістичний аналіз груп фразеологічних одиниць та їх внутрішньої форми. Описано способи перекладу англійських та американських фразеологічних одиниць: передача одного фразеологізму іншим сталим мовним висловом, переклад фразеологічним аналогом, переклад калькою, описовий переклад та контекстуальні зміни при перекладі. Виокремлено найефективніші способи відтворення стійких сполук слів. Описано екстралінгвістичні та етнолінгвістичні чинники, що обумовлюють національний характер фразеологічних одиниць. Здійснено аналіз особливостей їх перекладу. Виявлено труднощі, що виникають у процесі здійснення перекладу англійських та американських сталих мовних висловів. Узагальнено проблеми відтворення фразеологізмів.

Ключові слова: лексичні фразеологізми, предикативні фразеологізми, компаративні фразеологізми, способи перекладу, перекладознавство, сталі мовні вислови, етноспецифічність, прислів'я, ідіоми.

Постановка наукової проблеми та її значення. У мові існує низка словосполучень, які використовуються мовцями як готові словесні блоки, а не утворюються у процесі здійснення мовленнєвого акту. Це так звані фразеологізми. Більшість з них стилістично значимі, надають висловлюванню емоційно-

експресивного відтінку. Фразеологічні одиниці вирізняються різноманітністю граматичних моделей та ознак, складною лексико-граматичною і смисловою структурою. Цей прошарок лексики займає важливе місце в загальнонаціональному словникові будь-якої мови, швидко розвивається, створюючи для перекладача низку труднощів. Тому проблема відтворення фразеологізмів на мові перекладу залишається досі в полі зору лінгвістів та вчених з різних сфер науки, а саме істориків мови, філософів, логіків та країнознавців.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Значна кількість наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців присвячена різним аспектам дослідження проблеми вивчення фразеології як лінгвістичної дисципліни. У вітчизняному мовознавстві фразеологічна проблематика була об'єктом дослідження таких вчених, як: Б. Бакай [3], Я. Баран [4], О. Забуранна [10], М. Жуйкова [9].

Проблемою розробки методів вивчення фразеологічних одиниць займалися В. Архангельський [2], С. Гаврин [7]. Наукові дослідження щодо виокремлення типів фразеологізмів здійснювалися М. Алефіренко [1], Т. Вендіною [5], А. Гіруцьким [8].

Проблеми і способи перекладу англійських прислів'їв і приказок досліджували такі мовознавці як Т. Левицька, А. Фітерман [12], Р. Зорівчак [11].

Інтернаціональні риси та властивості фразеології є результатом досліджень лінгвістів В. Савицького [13], А. Смирницького [14], В. Телії [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукової літератури засвідчує, що проблема перекладу фразеологічних одиниць, зокрема англійських та американських прислів'їв, приказок та ідіом на сучасному етапі недостатньо вивчена, що зумовлює актуальність нашого дослідження. Вирішенню зазначеної проблематики сприятиме глибше дослідження та порівняння сталих мовних висловів в англійській та українській мовах та аспекти їх перекладу.

Відтак, **метою дослідження** є виокремити та обґрунтувати ефективні способи перекладу англійських фразеологічних

одиниць, виявити особливості перекладу англійських та американських фразеологізмів на українську мову.

Завданням наукового дослідження є здійснення лінгвістичного аналізу груп фразеологічних одиниць, їх внутрішньої форми, розгляд способів перекладу прислів'їв та ідіом та виявлення труднощів, що виникають при здійсненні їх перекладу, узагальнення проблеми перекладу фразеологізмів.

Емпіричною базою дослідження стали англійські та американські прислів'я, ідіоми та фразеологічні дієслова, відібрані методом суцільної вибірки з англійських художніх текстів.

Для вирішення поставлених завдань використовувався комплекс взаємопов'язаних методів наукового дослідження: метод відбору, порівняння та систематизації фразеологізмів, а також елементи морфологічного, лексично-семантичного, фонетичного та ідеологічного аналізу.

Об'єктом дослідження виступають фразеологічні одиниці, а **предметом** – їх системно-функціональні особливості відтворення в мові перекладу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. З метою здійснення адекватного перекладу у перекладознавстві виокремлюють:

- 1) лексичні фразеологізми;
- 2) предикативні фразеологізми;
- 3) компаративні фразеологізми.

Кожна лексична фразеологічна одиниця є семантично неподільною, має узагальнено-цілісне значення. Саме це значення реалізується в мові, а не семантичне значення слів, які входять до складу означених одиниць. Наприклад:

- bits and pieces (різні дрібнички; випадкові розрізнені предмети, речі). Well, anyway. There's a table there where your mother keeps odd little decorative bits and pieces – the woman's touch, you know, that's she is good at (M. Dickens);
- from scratch (з нуля, на голому місці). In fact, when industry finally got into the business of designing nuclear machines, it had to start almost from scratch (R. E. Lapp);

- a losing streak (смуга невдач). He had a losing streak, had dropped all of the money he had, and went out to call on a friend to get some cash (E. S. Gardner);
- halcyon days (спокійні дні, щаслива пора). Sitting gazing over the sea in these halcyon days in the Atlantic, I sometimes asked myself what on earth I was doing there (D. Cusack).

Предикативні фразеологізми – це прислів'я, афоризми та інші стійкі вирази, історично утворені пареміологічні одиниці ефонічної структури, які відображають мовну картину світу, зберігають та передають соціальний досвід, моделюють стереотипи поведінки. Вони характеризуються здатністю висловлювати закінчену думку. Наприклад:

- not the only fish in the sea (на ньому / на ній світ клином не зійшовся). He said he could find other girls - she was not the only fish in the sea. She was only a kid... not old enough to realize she wasn't the only pebble on the beach (R. Greenwood);

- be sitting on a powder keg (жити як на вулкані). Things are very tense at work. The whole office is sitting on a powder keg;

- leave smb. out in the cold (ігнорувати когось, виявляти неухвагу до когось). She wasn't a popular or attractive girl and had been rather left out in the cold at social gatherings of the younger set (K. S. Prichard);

- cherish a viper in one's bosom (зігріти змію на своїх грудях). So you're willing to sacrifice our whole happiness to your frocks. Oh, I've cherished a viper in my bosom (W.S. Maugham).

Компаративні фразеологізми – особливий тип стійких зворотів, які закріпилися в мові як стійкі порівняння. Найбільш поширеними моделями утворення означених словосполучень є:

1) прикметник + сполучник + іменник (as cool as a cucumber - спокійний; as common as dirt - звичайний; as dumb as a fish – німий як риба);

2) дієслово + сполучник + іменник (work like a horse – працювати як віл).

Еквівалентом українського сполучника «як» в англійській мові є сполучники «as», «like». Наприклад:

- tall as maypole (високий як каланча). «Nanny!» I shouted... grabbed her in my arms and swung off the ground. «Mercy!» shrieked Nanny... «You're tall as a maypole!» I wasn't, but I was pleased to hear her say so (S. Howatch);

- (as) brown as a berry (дуже темний, загорілий). And I was as brown as a berry when I came back (J. London);

- (as) like as two peas (схожі як дві краплі води). Spare my blushes, dear friend. We are as like as two peas (W.S. Maugham);

- chatter like a magpie (тріщати як сорока). How gay they all were when, after the forenoon lecture, arm-in-arm and chattering like magpies, they would walk along Princes Street to lunch at MacVittie Guest's (A.J. Cronin).

Розглянемо особливості перекладу лексичних фразеологізмів. Означений вид фразеологізмів реалізує своє значення, а не значення слів, які є їх складовими. Увага перекладача має бути зосереджена на таких характеристиках лексичних фразеологічних одиниць:

- вони входять до словникового складу мови як аналоги різних частин мови;

- характеризуються семантичною цілісністю;

- мають словесно виражену внутрішню форму (лексико-семантичний зміст вільного словосполучення, від якого утворюються фразеологічні звороти, на основі метафоризації якого утворився фразеологізм).

На нашу думку, при здійсненні перекладу не варто прагнути до образності та структурної адекватності лексичних фразеологізмів в мові перекладу та оригіналу. Перекладач має шукати смислову, експресивну та функціонально - стилістичну відповідність фразеологізму оригінала, а не намагатися відтворити внутрішню форму такої словесної одиниці. Отже, лексичним фразеологізмам у мові перекладу можуть відповідати фразеологізми, окремі слова та вільні словосполучення.

У мові перекладу є лексичні фразеологізми, які ідентичні фразеологізму оригіналу та мають таке ж стилістичне забарвлення і таку ж внутрішню форму. Наприклад:

- between hammer and anvil – між молотом і ковадлом;

- a weak link - слабка ланка (походить від прислів'я «a chain is no stronger than its weakest link» – де тонко, там і рветься;

- war of words – словесна баталія;
- a kind heart – добре серце;
- the naked truth – гола правда;
- a place in the sun – місце під сонцем;
- play a part – грати роль;
- the rules of the game – правила гри, загальноприйняті

норми.

Подібні пари мають високий ступінь адекватності лексико-граматичного складу, значення, образності та експресивно-стилістичного забарвлення. Їх можна вважати повними еквівалентами.

Складність при перекладі створюють стилістично еквівалентні фразеологічні сполучення, які існують у мові перекладу з тотожним або близьким значенням, але відмінною внутрішньою формою. Наприклад, a sight for sore eyes – приємне видовище, вітиха для серця (вираз створено Дж. Світом); water under the bridge – давня справа; work the oracle – діяти шляхом закулісних інтриг; play ball – діяти чесно, співпрацювати; hot air – балаканина; a household word – ім'я, яке говорить само за себе (Шекспірівський вислів); a hot potato – неприємне питання (яким потрібно займатися), людина (якої хочеться швидше позбутися).

У мові перекладу існують відповідні своєму значенню та стилістичному забарвленню слова. Наприклад:

- a hurrah's nest – догори ногами; here goes – або пан, або пропав;
- at full tilt - не вгаваючи; at smb's beck and call – на побігеньках;
- make eyes at smb. – бісики пускати (очима);
- now then! – нумо!;
- an odd man out – третій зайвий.

Найкращий спосіб перекладу фразеологізму оригіналу є його повний фразеологічний еквівалент у перекладі. Наявність повних еквівалентів зумовлюється подібними умовами життя та побуту

народів, культурно-історичними факторами, психологічними процесами. Однак, якщо використання означеного способу є неможливим, то перекладач звертається до описового типу перекладу (значення фразеологізму передається вільними словосполученнями) чи калькування. Недолік описового типу перекладу полягає в тому, що він може спричинити часткові стилістичні втрати. Калькування використовується лише тоді, коли виникає потреба передати гру слів оригіналу фразеологізму.

Відтворення предикативних стійких словосполучень та прислів'їв становлять особливу проблему при здійсненні перекладу. Внутрішня форма прислів'їв, зазвичай, зберігає свою значимість. Носії мови не лише знають значення прислів'я, ситуації в яких його слід вживати, а й сприймають образ, метафору, порівняння, які формують це прислів'я. Тому для перекладача важливо передати зміст прислів'я та його метафоричне значення. Використовують такі способи перекладу прислів'їв:

- *повного еквівалента*, – у мові перекладу є прислів'я, рівнозначне за змістом, функцією та стилістичним характеристикам прислів'ю оригіналу, а саме метафора має спиратися на ідентичні образи. Лексична образність прислів'я не втрачається, змінюється тільки структура речення. Наприклад:

- not all that glitters is gold – не все золото, що блищить;
- forbidden fruit is sweetest – заборонений плід – солодкий;
- he laughs best who laughs last – добре сміється той, хто сміється останній;
- if you run after two hares, you'll catch none – за двома зайцями поженешся – жодного не піймаєш.

Повні еквіваленти часто є запозиченням з грецької або латинської мов, або мають біблійні чи міфологічні джерела. Наприклад: better late than never – краще пізно, ніж ніколи; all cats are grey in the dark – вночі усі коти сірі; a lie to save – брехня в порятунк; wolf in sheep's clothing – вовк в овечій шкурі.

- *Спосіб часткової відповідності*, коли прислів'я мови перекладу еквівалентне прислів'ю оригіналу за змістом, функцією та стилістичному забарвленню, але відрізняються образним змістом [6]. Наприклад:

- the cat would eat fish and would not wet her feet – і хочеться і колеться;

- the cow knows not the worth of her tail till she loses it – що маємо – не бережемо, а втративши – плачемо;

- the early bird catches the worm – хто рано встає, тому Бог дає; second thoughts are best – сім раз відміряй, один раз відріж;

- Rome was not built in a day – не одразу Рим будувався.

Часткові еквіваленти вважають аналогами. Спосіб перекладу за допомогою аналогів адекватно передає зміст та емоційність сталого висловлювання. При здійсненні перекладу доречно використовувати відповідники, які закріпилися в мові перекладу. Наприклад:

- safety is in number – один у полі не воїн;

- if you dance, you must pay the fiddler – любиш кататися, люби й саночки возити;

- rain before seven, five before eleven – сім п'ятниця на тиждень.

До використання опису перекладач звертається тоді, коли дослівний переклад призводить до буквалізму, що затемнює зміст прислів'я. Однак, означений спосіб відтворення спричиняє стилістичні, емоційно-експресивні та інформаційні втрати. Наприклад:

- t's no concern of mine - it has is nothing to do with me - моя хата з краю;

- adversity flatters no man - горе тільки рака красить;

- a watched pot never boils – коли чекаєш, час тягнеться дуже повільно.

Калькування, – відрізняється від описового способу тим, що здійснюється майже дослівний переклад прислів'я, без ритмічної та метафоричної організації. З контексту видно, що йдеться про стійкий зворот відтворюваного оригіналу. Наприклад:

- a thief passes for a gentleman when stealing has made him rich – коли злочинство зробило злодія багатим, то він схожий на джентльмена (гроші не пахнуть);

- after dinner comes the reckoning – після обіду доводиться платити; a quiet conscience sleeps in thunder – з чистою совістю і в грозу спитьсся;

- a hungry belly has no ears – голодне черево не має вух; who chatters with you, will chatter of you – той, хто плете плітки з вами, буде плести і про вас.

Іноді в текст вводять пояснення, наприклад: «як говорить прислів'я», «відомо, що», «як зазвичай говорять», які вказують на наявність фразеологізмів.

Екстралінгвістичні та етнолінгвістичні чинники зумовлюють національний характер фразеологічних одиниць. Використання власних імен та специфічних позначень, які передають національний колорит, робить прислів'я етноспецифічним. Наприклад:

- a good Jack makes a good Jill – у хорошого Джека і Джіл хороша (у хорошого чоловіка і дружина хороша);

- багатий, як Крез – as rich as Croesus; as wise as Solomon – мудрий як Соломон;

- all roads lead to Rome – всі дороги ведуть до Риму.

Власні імена, які входять до складу англійських прислів'їв, майже не мають відповідників в українській мові, тому доцільно звертатися до використання описового способу перекладу або підбору аналогу, коли образ змінюється повністю, а значення зберігається. Наприклад: since When Queen Anne was alive; Adam was a boy – за царя Гороха; every Jack has his Jill – на всякий товар є свій покупець.

Етноспецифічність українського прислів'я «Гречана каша сама себе хвалить» полягає у використанні позначення поширеної в Україні і зовсім непоширеної у Великобританії їжі, тому перекладається вона більш нейтральним у національному плані прислів'ям «Each bird loves to hear himself sing». Під час дослідження з'ясовано, що етноспецифічні англійські прислів'я, які не мають українських еквівалентів, становлять серйозну перекладацьку проблему.

Варто зауважити, що деякі ідіоми, до складу яких входять власні імена людей, назви національностей, країн, можуть бути

образливими, тому варто уникати їх вживання. Наприклад: Barbie Doll - an attractive but mindless person (man or woman) – лялька Барбі – приваблива, але недалека людина; be Greek to someone – to be completely unintelligible to someone – бути повністю незрозумілим для когось; Black Russian - a cocktail made from coffee liqueur and vodka – коктейль, який готують з кавового лікеру та горілки.

Фразеологічність компаративного звороту полягає в стійкості порівняння: назви якостей та дій підсилюються шляхом використання відповідних метафор. Наприклад, якість прикметника «hot» підсилюється за допомогою порівняння «as a furnace». Наприклад: To my dismay I found Manhattan as hot as a furnace (S.Howatch). У свідомості людей закріплений стійкий зв'язок всіх трьох елементів: «жарко, як в печі». При перекладі означеного виду фразеологізмів найчастіше використовують метод калькування та метод підбору відповідним фразеологічним еквівалентом. При цьому змістова, стилістична та функціональна адекватність звороту зберігається, однак національна своєрідність звороту, як правило, послаблюється або втрачається. Оскільки калька є вільним словосполученням, а не фразеологізмом, вона сприймається як індивідуальне авторське порівняння.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. У науковому дослідженні здійснено аналіз особливостей перекладу англійських фразеологізмів; опис варіантів перекладу англійських та американських фразеологізмів: передача одного фразеологізму іншим сталим мовним висловом, переклад фразеологічним аналогом, переклад калькою, описовий переклад та контекстуальні зміни при перекладі. Підсумовуючи вищесказане зазначимо, що труднощі перекладу фразеологічних одиниць пов'язані зі складністю їх ідентифікації, етноспецифікою та їх емоційною насиченістю. Переклад фразеологізмів потребує від перекладача вміння розпізнати їх в тексті, відрізнити стійке поєднання від змінного, відшукати необхідні порівняння і вираження для збереження смислового навантаження тексту перекладу. Знання особливостей перекладу сталих виразів уможливує здійснення адекватного перекладу.

Результати наукової розвідки можуть бути застосовані при викладанні та вивченні англійської мови, як додатковий мовний

матеріал, або у розділі фразеології, оскільки для вільного володіння англійською мовою важливо доречно вживати прислів'я, приказки та ідіоми. Результати, отримані під час дослідження, також можуть бути використані для здійснення подальших досліджень у перекладознавстві.

Перспектива дослідження фразеологічних одиниць убачається в подальшому вивченні їх структурно-семантичних особливостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алефіренко М. Ф. Теорія мови. Вступний курс. Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вузів / М. Ф. Алефіренко. – М., 2004. – 368 с.

2. Архангельський, В. Л. Стійкі фрази в сучасній російській мові / В. Л. Архангельський. – Ростов – на – Дону : Изд-во РГУ, 1964. – 315 с.

3. Бакай Б. Я. Формування фразеології в переломні моменти історії народів Європи (на матеріалі української, російської, англійської, німецької, французької мов у періоди Першої та Другої світових воєн) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.15 / Б.Я. Бакай; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2000. — 16 с.

4. Баран Я. А. Фразеологія у системі мови) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. філол. наук : спец. 10.02.15 / Я. А. Баран; Ін-т укр. мови НАН України. — К., 1998. — 32 с.

5. Вендіна Т. І. Вступ до мовознавства. Навчальний посібник для педагогічних вузів / Т. І. Вендіна. – М. : «Вища школа», 2001. – 288 с.

6. Виноградов В. С. Введение в переводоведение / В. С. Виноградов. – М : Издательство ИОСО РАО, 2001. – 224 с.

7. Гаврин С. Г. Проблема систематизации устойчивых сочетаний современного русского языка в функциональном аспекте / С. Г. Гаврин // Учёные записки МОПИ. Русский язык. Вопросы русской фразеологии. – М., 1966. – Т. 160. – Вып. II. – С. 261-274.

8. Гіруцький А. А. Вступ до мовознавства. Навчальний посібник / А. А. Гіруцький. - М., 2003. – 288 с.

9. Жуйкова М. В. Динамічні процеси у фразеологічній системі східнослов'янських мов : монографія / М. В. Жуйкова. – Луцьк :

РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Лесі Українки, 2007. – 416 с.

10. Забуранна О. В. Антропоцентризм фразеологічної семантики (на матеріалі фразеологічних одиниць української, перської, японської мов зі значенням відносного часу) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.15 / О. В. Забуранна; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — К., 2003. — 18 с.

11. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / Р. П. Зорівчак. – Львів : Вища школа, 1983. – 175 с.

12. Левицкая Т. Р. Теория и практика перевода с английского языка на русский / Т. Р. Левицкая, А. М. Фитерман. – М. : Издательство литературы на иностранных языках, 1963. – 123 с.

13. Савицький В. М. Англійська фразеологія: Проблеми моделювання / В. М. Савицький. – Самара, 1993 – 219 с.

14. Смирницький А. І. Лекції з історії англійської мови / А. І. Смирницький. – 3-є вид. М. : Видавництво: КДУ, Добросвіт, 2006 р. – 236 с.

15. Телія, В. М. Російська фразеологія: семантичний, прагматичний і лінгвокультурологічний аспекти / В. М. Телія. – М. : Наука, 1996. – 234 с.

ГЛУШАНИЦА Н.

АНГЛИЙСКИЕ И АМЕРИКАНСКИЕ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ В ОРИГИНАЛЕ И ПЕРЕВОДЕ (НА ПРИМЕРЕ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТОВ)

В статье осуществлен лингвистический анализ групп фразеологических единиц и их внутренней формы. Описаны способы перевода английских и американских фразеологических единиц: передача одного фразеологизма другим постоянным языковым выражением, перевод фразеологическим аналогом, перевод калькой, описательный перевод и контекстуальные изменения при переводе. Выделены наиболее эффективные способы воспроизведения устойчивых соединений слов. Описаны экстралингвистические и этнолингвистические факторы, обуславливающие национальный характер фразеологических единиц. Проведен анализ особенностей их перевода. Выявлены трудности, возникающие в процессе осуществления перевода английских и

американских устойчивых языковых выражений. Рассмотрена проблема воспроизводства фразеологизмов.

Ключевые слова: лексические фразеологизмы, предикативные фразеологизмы, компаративные фразеологизмы, способы перевода, переводоведение, устойчивые языковые высказывания, этноспецифичность, пословицы, идиомы.

GLUSHANYTSIA N.

BRITISH AND AMERICAN PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE ORIGINAL AND TRANSLATION (ON THE EXAMPLE OF ENGLISH LITERARY TEXTS)

Modern English phraseological expressions are various and every aspect of its study is worth of due regard. The problem of translation of phraseological units from English into Ukrainian, particularly English and American proverbs and idioms at the current stage, has been insufficiently studied. Therefore our research is urgent. The aim of this research is to explore the peculiarities of translation of English and American phraseological units in the context, to determine the efficient ways of translation.

The tasks of the research are: to study the criteria for the classification of phraseological units, consider the types of phraseological units, analyze the origin and cultural characteristics of English and American proverbs and idioms, determine the difficulties in translation of phraseological units and classify the methods of proverbs and idioms translation. The empirical base of the study was British and American proverbs, idioms and phraseological verbs selected by continuous sampling from the English-language texts. To solve these tasks we used a complex of interconnected methods of scientific research: method of selection, comparison and systematization and also the elements of morphological, lexical-semantic and phonetic ideological analysis.

The object of the research is phraseological units, and the subject - their systematic and functional peculiarities of translation.

Phraseological units can be classified according to the ways they are formed, the degree of the motivation of their meaning, their structure and their part-of-speech meaning. We have considered the lexical, predicative and comparative types of phraseological units. Lexical phraseological unit is semantically indivisible and has generalized integral value (There's a table there where your mother keeps odd little decorative bits and pieces – the woman's touch, you know, that's she is good at (M. Dickens); predictive phraseologisms are proverbs, aphorisms and other stable expression (She wasn't a popular or attractive girl and had been rather left out in the cold at

social gatherings of the younger set (K. S. Prichard); comparative phraseologisms - a special type of stable phrases that are entrenched in the language as stable comparison (And I was as brown as a berry when I came back (J. London).

The ways of phraseological units translation have been analyzed: phraseological equivalents; analogue; calking; antonymous translation; combined translation; explication or descriptive translation.

Extra-linguistic and ethno-linguistic factors determine the national character of phraseological units. The use of proper names and specific symbols that convey the national colouring makes saying ethno specific. For example: a good Jack makes a good Jill; as rich as Croesus; as wise as Solomon. Some idioms that include proper names of people, names of nationalities, countries may be offensive, so it is recommended to avoid them. Example: be Greek to someone; Black Russian.

In conclusion, one should notice that interpreter should not seek imagery and structural adequacy of phraseological units in the language of translation and the original. The interpreter should search semantic, expressive and functional - stylistic conformity phraseologism to the original. Practical relevance of our research consists in using its results in linguistics, teaching and learning English, as an additional language material, in the section of phraseology, Results of the research may also be used for further research in translation studies.

Key words: phraseological units, peculiarities of translation, phraseological equivalents, analogue, calking, antonymous translation, combined translation, descriptive translation.

УДК 81-2:811.111-26

ГУРБАНСЬКА Світлана

**ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ
У ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОМУ ДИСКУРСІ
(на матеріалі українських, російських та англійських
художніх текстів)**

У статті розглянуто постмодерністський художній дискурс як особливий смисловий осередок інтертекстів; окреслено специфіку інтертекстуальних зв'язків у постмодерністських художніх текстах;